

מן הבאר

המאוחדת

United Chassidei Ger

ירושלים
הר"ה'ג' 7:13
מוצ"ש 8:30

ברוקלין
הר"ה'ג' 8:11
מוצ"ש 9:19

סטטן איילנד
הר"ה'ג' 8:12
מוצ"ש 9:19

לינקווד
הר"ה'ג' 8:11
מוצ"ש 9:18

מאנסי
הר"ה'ג' 8:13
מוצ"ש 9:21

פרשת פנחס תשפ"ג

~ שנה א גרמיון לז' ~

אמרות ופנינים, מוסרי חיים ולקחים, מבאר חפרוה שרים - רבוה"ק מגור, נבג"מ ובלחט"א

אמרות מבאר רבותינו הק'

ראש הישיבה מגור שליט"א אומר: יש להתבונן במה שנתחלק הענין של פינחס בשני פרשיות סוף פרשת בלק ותחילתן פרשתן, וסדר הפרשיות הוא קדום. וי"ל ע"ד העבודה כי בא ללמדנו יסוד גדול בהלכות קנאות, שלא נלמד מהסכמת הקב"ה שקנאות היא החיצונית של מעשהו להכות ולרדוף, רק עיקר הקנאות שבוער בקרבן אהבת ה' וכואב לו שאחר עובר ח"ו על אחת ממצוות השם. וע"כ נכתב הסכמת הקב"ה וברית שלומו לפינחס בפרשתן שהיא פרשת הקרבות, ויסוד הקרבות היא הקרבה 'מקריב זיין פון זעך'. וכמו שאמרו שבקרבן צריך להיות חסר משלו (עי' אבנ"ז יו"ד סי' קנא מסק"ו והלאה), ומה שהקריב מעצמו ובעור בקרבן אהבת השם, זו הקנאות האמיתית, שעל כל אחד לחפש הרע שבלב עצמו תחילה.

פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן וגו' בקנאו את קנאתי בתוכם: (כה יא)

במדרש: אמר הקב"ה בדין הוא שיטול שכרו.

הרבי ה"אמרי אמת" זי"ע אמר בשם ה"תבואות שור" שמקשה על דאמרין בגמ' [קידושין לט:]: שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, הלא אי' שהקב"ה גם כן מקיים המצות כמ"ש אשר קדשנו במצותיו, א"כ הלא איתא לא תעשה כל תלין, ותי' לפי דברי הש"ך [חור"מ שלי"ט סי' 1] אם שכר פועל על ידי שליח ליכא בל תלין, ומשה רע"ה שליח מהימנא ולפיכך גבי מעשה זמרי שנתעלמה ממשה לא לא נאמרה ע"י שליח, וא"כ בדין הוא שיטול שכרו, משום בל תלין.

אומר ה"חידושי הרי"ם זי"ע: קנאים פוגעין בו [סנהדרין יא], הטעם שקנאים פוגעין בו שהוא הלכה ואין מורין כן, משום שכל הענין של קנאים פוגעין בו הוא באדם שכשוראה בעיניו מעשה עבירה שנעשית אוחות בו איש קודש יוקדת, ומתעורר בו קנאות ורוצה להרוג, אבל אם יש לו עדיין זמן ללכת ולשאול זה במראה שאין הקנאות בוערת בו כל כך ולכן אינו יכול להרוג.

כותב הרבי ה"לב שמחה" זי"ע: הטעם שפינחס קינא ומשה רבינו ע"ה לא קינא, אף שהמעשה היה לעיני משה כמו לעיני פינחס, אולי כי המנהיג אינו יכול להיות קנאי, כדאי' בשם הרבי מאקצק ז"ל שפינחס לא היה מנהיג כי היה קנאי, וקנאי לא יכול להיות מנהיג, הנני נותן לו את בריתי שלום וגו' ויכפר על בני ישראל שהיה לו כח של רבי שיכול לכפר.

כותב הרבי ה"לב שמחה" זי"ע: נכפלה הראיה ב' פעמים, אולי משום שנצטוו לראות את ארץ ישראל וגם את כל העולם כולו כמ"ש בספרי נתן כח בעיניו של משה וראה מסוף העולם ועד סופו, וזה וראה את הארץ היינו ארץ ישראל, וראיתה אותה את כל העולם כולו, שעתידיה להיות הכל ארץ ישראל כדאי' במד', ובשפת אמת ליקוטים תי' שנכפלה הראיה ב' פעמים הרמז על ב' בתי מקדשות שהראו לו למשרע"ה.

הרבי ה"פני מנחם" זי"ע הביא את דברי בעל הטורים שמביא את הספרי שהקב"ה הראה למשה רבינו ע"ה את כל הארץ, המערות והמחילות ואוצרות כסף וזהב שבה, ויש להבין מהו הענין של אוצרות כסף וזהב, ופשוט יתכן לקיים הבטחתו כדאיתא בחו"ל על הפסוק כי תבואו וגו' בשורה היא להם שע"כ ימצאו מטמוניות שהטמינו אמוריים, וגם מאוצרות כסף וזהב אפשר לעשות תורה. אלו הם לבות בני ישראל, התשוקות והרצונות (הרמוזים בכסף וזהב), וארץ ישראל מסייעת לעבדות הש"י, וזה אוצרות כסף וזהב שבה, שהקב"ה מייחד שמו על הארץ, אלוקי הארץ, כדאיתא ברמב"ן שהקב"ה יקרא אלוקי ארץ ישראל, אבל על ארץ העמים לא יאמר בו אלוקי הארץ, ועל זה אמרו הדר בארץ ישראל דומה כמי שיש לו א-לוה.

יפקד ה' אלקי הרוחות לכל בשר איש על העדה: (כז טו)

כותב ה"שפת אמת" ליקוטים: משמע שכל ביקש משרע"ה מיד לכנוס לא"י ויתכן לומר כי היה סבור אפשר יתן ה' לבני' מנהיג כמוהו באותה מדרגה והיה מרוצה להסתלק מיד, אך כשראה שהדור משתנה כדאיתא אי לאותה בושע ע"ש [ב"ב עה] ובווה"ק וילך פני משה כפני חמה יהושע כלבנה, או מגודל אהבתו לבני' הרבה והפציר בתפילה אעברה נא כו', להודיע כי לא לטובת עצמו ביקש רק בעבור טובת בני' כנ"ל.

במדרש: יפקוד וגו' מה ראה לבקש כו' אחר סדר נחלות, אלא כיון שירשו בנות צלפחד אביהן, אמר משה כו' אם הבנות יורשות, בדין שירשו בני כבודי.

שואל הרה"ק ה"שפתי צדיק" זי"ע: ופלאי, הלא מרע"ה השתמש ז' ימים מלהיות רב, אף נגד קב"ה שדיבר לו בעצמו, איך יתבע רבנות עבור בניו. חנני השי"ת, על פי מה דאיתא בספרים קדושים מה שהפציר תפילות כמנין ואתחנן לכנוס לארץ, דהיה עיקר כוונתו

כ"ק אדמו"ר שליט"א אומר: ברש"י מחו"ל לפי שהיו השבטים מבזים אותו וראיתם וכו' לפיכך בא הכתוב ויחסו אחר אהרן, ומקשין מה הועיל הכתוב ביחסו אחר אהרן, הרי מ"מ גם נכדו של פוטי הוא, וראיתי בשם רבי הערש לאמאז"ע ז"ל שאין הכוונה לענין היחס אל אהרן לבד, רק גם להראות עד היכן מגיע פגם הדיבור כאשר מדברים ומבזים את פינחס לא לפינחס בלבד הם מבזים אלא גם את אהרן קדוש ה', זהו שבא הכתוב ויחסו אחר אהרן, כי המדבר בפינחס מגיע הפגם עד אהרן הכהן.

שאו את ראש כל עדת בני ישראל וגו': (כז כ)

ברש"י: מתוך חבתן לפניו מונה אותם משל לצאן החביבה וכו'. שואל ה"חידושי הרי"ם זי"ע: ולמה היה צריך זאת למנותם הרי לפניו הכל גלוי, אלא הבורא ב"ה רצה שלא יהיו בטלים ברוב כנגד האומות ח"ו ולכן מנאם כי דבר שבמנין אפילו באלף לא בטיל. אולם מאחר וזה אינו אלא מדרבנן, לכן יצוה השי"ת שיהיה דבר שבמנין מדאורייתא.

חנן משפחת החנוכי: (כז ה)

ברש"י: שהטיל הקב"ה שמו עליהם, ה"א מצד זה ויו"ד מצד זה, לומר מעיד אני עליהם שהם בני אבותיהם, וכדתיב 'שבטי י-ה עדות לישראל'.

שואל ראש הישיבה מגור שליט"א: ולכאורה הרי כבר נמנו כמה פעמים מעת שיצאו ממצרים, וכבר אז היה צריך להעיד עליהם. אלא דווקא אחרי שהיו הנסיונות של שיטים ובנות מדין, ובכל זאת מתגברים על הפתויים והקשיים לעבוד את ה', אזי מתברר החותם הקדוש והעדות על בני ישראל.

כי צוררים הם לכם בנכליהם וגו': (כז ח)

הרבי ה"פני מנחם" זי"ע אמר: בנכליהם לשון נוכל, נוכל בא ברמאות וכן היצר מרמה את האדם כל ימי חייו, וכתוב מציל עני מחזק ממנו ועני ואביון מגודלו, אך על האדם לחשב בדעתו מיהו הגולן ולערוך במחשבתו כיצד אפשר להינצל ממנו, ואלמלא הקב"ה עוזרו אין יכול לו, שהיצה"ר גולן קשה אבל יהודי יכול תמיד לקבל סיוע, ואף אם קשה לו להתגבר בעצמו יש עצה ע"י דיבור חברים טובים, איש את רעהו יעזורו.

וראה את הארץ אשר נתתי לבני ישראל: וראיתה אתה ונאספת אל עמך וגו': (כז יב-ג)

לטובת ישראל, שאם היה הוא המכניסן לארץ היו קבועים שם חיים עד העולם, וכן בית המקדש שהיה הוא בונה, על זה התחכם עתה לטובת ישראל שינתן על כל פנים כבודו לבניו, אזי יהיה מופיע אורו וכבודו והיה ברא כרעא דאבוהו והיה גם כן דבר של קיימא.

אומר הרה"ק ה"שפתי צדיק" זי"ע: משמע שכל זמן שהיו בניו זכרים לבד יורשים לא רצה לתבוע, דאי' בזה"ק פרשת יתרו [סט:]: שני בניה, לא זכר הכתוב שהם בניו, מטעם שכל כך נתעלה בדביקות שכינה שאין לקרות בניו נראה שנתחדש ממש מעין עולם הבא, שלא היה עוד בריה בעוה"ז שיהיה ג' פעמים מ' יום בשמים בלי אכילה ושתי', על כרחך היה ממש כשרפים ואופנים, שלא שייך בהם בניו. אך כשבנות גם כן בדרגא פחותה מהאב לענין כמה דברים ומכל מקום פסק ברוך הוא שמגיע להם חלק אביהם, אז סבר שירשו בניו כבודו.

אומר כ"ק אדמו"ר שליט"א: להנהיג את בני ישראל אינו דבר קל, משה רבינו כל כך ביקש על כך, וידבר משה אל ה' יפקד ה' אלקי הרוחות וגו' איש על העדה, משרע"ה ביקש שיהיה בציווי, יפקד ה', שהשי"ת יצוה האיש על העדה, כמו משה רבינו עצמו שנתמנה בציווי, ובכך יוכל להצליח בניקל יותר, להנהיג, כי באמת הרי בני ישראל כולם בני מלכים, ולהיות מנהיג על בני מלכים, ולהצליח בהנהגתו, נוצר כח הציווי, ויסמך את ידיו עליו וגו' כאשר דבר ה' ביד משה.

אשר יצא לפנייהם ואשר יבא לפנייהם: (כז יא)

כותב ה"שפת אמת" ליקוטים: כי המנהיג צריך מקודם לפנות הדרך וצריך לעבור בכל המקומות הרעים וכל מקומות טובים שלא יטעו הבאים אחריו וכענין מרגלים. וזה אשר יצא לפנייהם כמ"ש צא וכבוש הדרך לבניך והיינו על העדה להיות הוא הפקיד ממשך שפע חיים וברכה על כל העדה.

ביום השמיני עצרת תהיה לכם: (כט לה)

ברש"י: עשו לי סעודה קטנה וכו' ע"י"ש.

הרבי ה"אמרי אמת" זי"ע אמר: מה שנקרא סעודה קטנה, משום דאיתא בכמה מקומות כסעודת שלמה בשעתו, שהיו סעודות גדולות אצלו, ומשני עצרת הוא אושפיוזא של שלמה המלך ע"ה, נמצא דכל סעודה שעושין, הוא סעודה קטנה כנגד סעודת שלמה המלך ע"ה.

מכתבים למערכת

למערכת החשובה והמועילה ביותר חסידות גור המאחדת והמאוחדת! אשכנזים ואשרי חלקיכם והלוואי יהיו חלקי עמכם.

בעומדינו בערב ימי בין המצרים ימי אבל על חורבן ביהמ"ק, ובגמ' גיטין נ"ה: אקמצא ובר קמצא חרב ירושלים, לדאבונינו אנו מודעים היום להרבה סיפורים בחתונות ובאירועי שמחות ובפרט בשיטילעך של חסידות גור, תיצלנה אזניים משמוע.

בשנים האחרונות ארעו המון מקרים שאברכים שנראים עדיני נפש, עשו מעשים שקשה מאד להוציא את הדברים האלו אבל זו העובדה ומעשים שבכל יום הם שזרקו וזרקו אנשים לא רצויים לשיטת הוועדות למיניהם, בשמחות או כדומה ולא משנה באיזה גיל או מעמד שהוא, ובשבוע האחרון אפילו רב חשוב זכה להתבונן כאחד הריקים.

דברים אילו הם מהחמורים ביותר השם ישמור ויציל שאם גרמו לחרבן הבית בטו ובטח שלא מקרים לנו את הגאולה, אני חייב לציין שהנני חסיד גור של כ"ק מרן האדמו"ר שליט"א ואני מצדד להתבדל מאילו שמנסים לשנות את דעותינו, והוועדה החרוזה על חרם ורק בדרך זו לדעתם ניכר החרם וההתבדלות, ובכל זאת כשאני שומע על מקרים אלו אני מצליח להירגע.

ואני יכול להעיד שאיני היחיד, ובעיני ראיתי באחת החתונות שדחקו את אחד מחשובי קהילת רה"י עד שהיה 'הענן פולטו'... והנה נגשו אליו לא אחד ולא שניים שביקשו לנצל את הרגע שבו חווה בזיונות קשים ולהתברך על ידו כשהם מזכירים לו שמות של אלו הזקוקים לישועה

ומאחר ששמעתי שגם רה"י אומר וחוזר ואומר 'שלכל העם בשגגה' ו'רובן שוגגים' יש לדעת שאכן כך הוא ויהיה הדבר ללימוד זכות על הקהילה הגדולה דגור שמנוהלת אמנם בידי וועדות למיניהם, אך רוב העם אין דעתם נוחה מדרכים אלו.

וכאן מעל במה זו אבקש לפרסם אחינו כל בית ישראל אנה חוסו עלינו על נפשתינו ועל נפשות ילדינו,

ואל תתנו לוועדות למיניהם להרוס לנו את חינוך ילדינו לרוע שכזה, ותרבו באהבת ישראל אמיתית ושנזכה לקרב את הגאולה השלימה במהרה.

וכן אבקש באם תוכלו בשבועות של בין המצרים במדור המכתבים לעורר את הנושא של אהבת ישראל ואהבת חיים אמיתית ושלמימה.

י.ב, כאן בני ברק עיר התורה והחסידות

מעשה מרובה"ק

ענוותנותו של צדיק

מעשה באחד מוקני צדיקי הדור, שאושפז בערוב ימיו באחד מבתי החולים הגדולים, וכפי הנראה מחוסר הניעות לצרכיו המיוחדים של הצדיק אושפז הלה בחדר אחד עם עוד מאושפזים רחוקים מהווי של דת ומסורת. מיותר לספר על יסורי הנפש שניספו לצדיק על יסורי גופו בשהות מעורבת זו, כשנפשו היפה סולדת מקול ההמון, מהמולת כלי התקשורת וכדומה, אולם בקשות-המשפחה מהנהלת בית החולים העלו חרם. התשובה היכשה של חוסר אפשרות אחרת, הותר את האדמו"ר באותו הדר, כשהמצוקה הרוחנית נוכרת ומאיימת על המצב הבריאותי המעורער בלאו הכי.

בצר להם, החליטו כמה מבני הצדיק ומקרובי משפחתו להיכנס אל מרן ה"לב שמחה" ז"ע ולתנות את הצרה, בחושכם שבתוקף היותו נושא את המשרה הרמה של האדמו"ר מגור, שמא יעלה בידו לסייע במצוה רכה זו.

כאשר נכנסו לקו"פ נתקבלו כמובן במאור פנים ובדאגה כנה לשלום הצדיק, אולם כשתינו את הצרה שלשמה באו אליו אמר "וכי איזו השפעה יש לי על הנהלת בית החולים תמהני אם אוכל לסייע בנידון" וכשהוא מרעף ברכה מקרב לב להחלמת הצדיק עם נתינת פרי בעין טובה, בדרכו, פטרם לשלום.

משפחת הצדיק, למען האמת, נותרה המומה מן התשובה, גם אם יתכן, חשבו, שאין על דבריו שום השפעה, עדיין אין זה פוטר אותו לכאורה, מלנסות לפעול, היה עליו - כך סברו - להבטיח שיעשה ככל שביכולתו, גם אם סיכויי ההצלחה קלושים, ולא לפוטרם כך בהשבת פניהם ריקם.

תמהים ומאוכזבים, שמו פניהם מביתו של הרבי ה"ש לעבר בית החולים, על מנת לבקר את הצדיק כמעשים בכל יום. מה נהמו לראות את מיטתו ריקה. כירור קצר העלה שהצדיק הועבר לחדר בודד בקצה המחלקה - מיהרו לשם ומצאוהו לצדיק כשעל פניו נהרה וכולו שיר שבה והלל להנהלת בית החולים שהסכימה להעברה.

נטפל אחד מבני המשפחה לצוות המטפל בשאלת תם מי הוא זה ואי זה הוא אשר הניא את לב הנהלת בית החולים להעברה זו על אחר, נענה בדרך ארץ וכיראת הכבוד שמנהל בית החולים בכבודו ובעצמו הופיע לפתע באמרו כי האדמו"ר המפורסם מגור פנה אליו בעצמו בטלפון בבקשה-דרישה לתת לאדמו"ר את השירות הזה בחוסיפו כי לא מן הנמנע שהעברת החדר תתרום להחשת הרפואה.

בושו ונכלמו הנכנסים לקו"פ על מחשבות הסרק שחשבו אודות הרבי הקדוש ומצאו כמובן לנכון לחזור ולהודות לו על מעשהו, אלא שהוא פטרן שוב בהערפת ברכות, בלי לתת להם את האפשרות להודות על השירות החשוב אותו נתן בצנעה ובהעלמת זהות.

מבאר החסידות

קרבנות בגלות פעולות למען השלום

אל המהרש"ם מברז'אן זצ"ל הגיע פעם רב נודע מפולין, שרצה להכיר מקרוב את פוסק הדור הנערץ ששמו יצא לפניו. בשיחתו, סיפר הרב על מחלוקת שפרצה בקהילה קרובה אליו, לאחר שהרב פסק בה פסק מסויים שלא כדין, והדבר גרם לתיגרה גדולה בין בני המקום. "ומה עשה מר בנידון?" שאלו המהרש"ם, והלה החל להתנצל: "מה יכולתי לעשות? אני משתדל כל ימי להתרחק ממריבה ומחלוקת, ולכן נקטתי בשיטה של "שב ואחזה" ולא תעשה עדיף".

חיך המהרש"ם ואמר: "אבל משה רבינו ע"ה לא נהג כן, שהרי כשראה שני אנשים עברים נצים, אמר לרשע 'למה תכה רעך?' כי צריך אמנם להתרחק ממחלוקת ולברוח ממנה כמו מאש, אולם לעיתים אסור לעמוד מן הצד וצריך להשתדל למנוע מיהודים לריב זה עם זה, ולפעול על מנת להשכיח שלום ביניהם שלום ואחזה".

אל המגיד הקדוש רבי אברהם מטריסק ז"ע, היו מגיעים חסידים רבים בכל עת, הוא דאג למאכליהם ביד רחבה. לעתים התאספו במחיצתו מאות ואלפים, וההוצאות גדלו לאין ערוך, עד שהרבי נעשה בעל חוב גדול. נכנסו אליו כמה מנכבדי הקהל ורתמהו בפניו לשם מה הוא מחלק מאכלים כה רבים לחסידיו, ואחר כך הוא נאלץ לבקש מהם מעות כדי לשלם את חובותיו, והרי טוב יותר לצמצם את ההוצאות ולא יצטרך לשלם החובות.

בתחילה לא השיב הרבי מאומה לדבריהם, אולם לאחר שנכנסו אליו שוב בדבר אמר: "הרי בזמן שביט המקדש היה קיים, היה קרבנו של אדם מכפר עליו, ועכשיו שאנו בגלות, שולחנו של אדם מכפר עליו. וכך אני מבאר את הפסוק בפרשתנו: 'את קרבני - הקרבן שלי, לחמי מאשי' - הוא על ידי נתינת לחם לאנשים הבאים אלי, ובזה יהיה 'ריח ניחוח' - ויתקבל לרצון לפני ה'..."

אל הבאר

אל הבאר"ר - מערכת העלון החשוב מערכת נכבדה

שמחתי לראות את העלונים שהנכם מוציאים לאור כדי להרבות שלום בין אנ"ש, והנני לברככם שתזכו לראות בהתגשמות שלום על ישראל בכלל ובפרט.

ביום ההילולא של רבינו ה"לב שמחה" ז"ע נזכרתי במכתב שכתב עוד לפני המלחמה ז"ל... כי לפ"ד יש גם חלק בזה מאנשים אשר אתנו, שמראים להם פנים בתחילה, וגם מסכימים לפעמים למחלוקת ופירוד, וכשיתרחבו העיניים כהנ"ל, ידעו הפעם אלהבא, שזהו משחק של אש, ויהרו הלאה, ויכוחו שרק באחדות ושלום, יצליחו וישכילו, ולא בהפך, - האמת שחשבתי מטעם ה"ל, להניח הדברים כמו שהם, אבל נתיישבתי שמחלוקת אפילו לשמה, היינו אפי' לתועלת לא טובה היא... ואסיים במעין הפתיחה שנוכה כולנו בימי המצרים להרבות אהבה ואחזה בשורותינו.

ידידכם

כנגד המברכים - ברכות מז"ט לבעלי השמחות בקהילתנו

ברכת מזל טוב

לידידי הרבה"ח ר' גרשון ברוך שווארץ לאו"ט
דרג' נישואי הבת
עב"ג הבחור החתן חיים כתרניאל גרוס נ"ו
טאחלים דידך - שטיבל 47

ברכת מזל טוב

לידידי הרבה"ח ר' חיים צבי נארמינקא לאו"ט
ולבנו ידידי הרבה"ח ר' מנחם חנוך לאו"ט
דרג' איובי בנו עב"ג
בת ידידי הרבה"ח ר' אברהם סירקיס לאו"ט
טאחלים דידך - שטיבל גידל תורה - שטיבל 55

ברכת מזל טוב

לידידי הרבה"ח ר' אריה אקס לאו"ט
ולחנתו הרבה"ח ר' ישראל ניהוז לאו"ט
דרג' הבר מצוה של הבן/הבנת הבחור אליעזר יחיאל נ"ו
טאחלים דידך - שטיבל 48 - שטיבל קרונוויטס
שטיבל בית יעקב - שטיבל 50-19

ברכת מזל טוב

לידידי הרבה"ח ר' מרדכי שפירא לאו"ט
ולבנו ידידי הרבה"ח ר' זאב שפירא לאו"ט
דרג' איובי הבן/הבנת שית"ל
טאחלים דידך - שטיבל 51 - שטיבל ליקוד